

Pavol Foltýn

(* 1952)

[vypočujte
podcast](#)

[prečítajte
príbeh](#)

Faktografické úlohy:

1. Pavol Foltýn spomína na obdobie, ktoré je označované ako tzv. „biely teror Mikuláša Horthyho“. Vypočuj si pamätníkovo krátke spomínanie v jednej z nahrávok uverejnených v jeho profile TU a s pomocou ďalších spoľahlivých zdrojov objasni tento pojem a jeho dopad na život rodiny pamätníka.

Zdroj: [Wikipedia.org](https://en.wikipedia.org/wiki/Miklós_Horthy)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. „Prvé opatrenia proti židom v Maďarsku neprebiehali takou kozmickou rýchlosťou, ako to prebiehalo na Slovensku. V Maďarsku to bolo židom dávkované, až by som povedal ako žaba, ktorú hodíte do vody a začnete ju pomaly zohrievať. Opatrenia v Maďarsku neboli drastické až do Viedenskej arbitráže,“ spomína pamätník. Vieš vysvetliť, ako to myslel? V čom bol rozdiel pre židov žijúcich na Slovensku a v Maďarsku? Počul si už o fakte, že z Viedenskej arbitráže obviňovali Slováci aj židov? Zisti potrebné informácie z overených zdrojov.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Proti totalitnému režimu vystupovali jednotlivci, ako aj rôzne skupiny (Charta 77, ochranári, intelektuáli atď.). Asi najznámejšie meno spojené s protestom proti komunistickej moci je Jan Palach. Protestné zhromaždenia (tzv. Palachov týždeň), ktoré sa uskutočnili v Prahe pri príležitosti 20. výročia úmrtia Jána Palacha v roku 1989, boli predzvesťou pádu totalitného režimu. Palachov týždeň bol (označ správnu odpoveď):

- a) Pietne pripomenutie 20. výročia upálenia sa Jana Palacha na protest proti okupácii Československa 21. augusta 1968 a postupujúcej normalizácii.
- b) Pietne pripomenutie 20. výročia upálenia sa Jana Palacha na protest proti potláčaniu náboženskej slobody.
- c) Protest proti železnej opone v Československu.

Ján Palach. Zdroj: [Zurnal.pravda.sk](https://zurnal.pravda.sk)

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. Aké bolo pôvodné meno otca Pavla Foltýna? Kedy si ho zmenil? Skús odhadnúť, z akého dôvodu sa rozhodol pre takúto zmenu.

2. Na konci príbehu pamätníka sa dočítame: „Pamätník nakoniec odišiel do Izraela v roku 1992. Po príchode videl spokojných ľudí. Necítil strach a uzavretosť tak, ako v Československu, kde si mohli doma len šepkať.“ Ako sa zachoval komunistický režim k rodine Pavla Foltýna? Pokús sa popísať jeho pocity, ktoré vyplývajú z uvedených situácií v príbehu.

Ilustratívny obrázok, socialistické Československo. Zdroj: Hnonline.sk

3. Pozri si krátku videonahrávku v profile pamätníka **TU**, kde Pavel Foltýn spomína na udalosti Nežnej revolúcie. Zisti a napíš, čoho sa týkajú jeho spomienky na udalosti v novembri 1989. Ak nerozumieš niektorým pojmom a súvislostiam, skús poprosiť rodičov, prípadne starých rodičov, aby ti ich vysvetlili.

November 1989 a Nežná revolúcia v Košicach. Zdroj: Kosicednes.sk

Projektové úlohy, aktivity

1. Pamätník Pavol Foltýn zanechal odkaz pre ďalšie generácie: „Nerob druhému to, čo by vadilo tebe.“ Demokracia pre neho totiž neznamená robiť si, čo chceš. „Na Slovensku sme sa ešte stále nenaučili tolerovať jeden druhého,“ hovorí.

Tvoja úloha: Uvažuj o odkaze pamätníka a hľadaj príklady zo svojho okolia, ktoré hovoria o opaku, o tolerancii a rešpekte. Diskutuj so spolužiakmi, čo viete urobiť, aby sme sa naučili lepšej tolerancii voči iným.

2. Po prečítaní príbehu pamätníka navrhni otázky, ktoré by si sa ho ešte opýtal. Zdieľaj ich so spolužiakmi. Myslíš, že je možné sa s Pavlom Foltýnom skontaktovať? Ak sa ti to podarí, môžeš mu svoje otázky položiť.
3. Pre lepšie pochopenie života Jána Palacha a jeho odkazu si pozri so spolužiakmi alebo rodičmi film, ktorý bol natočený podľa tejto udalosti, *Hořící keř* (2013) alebo film *Jan Palach* (2018). Porozprávajte sa o filme a Palachovom odkaze.

[Zdroj: Csfed.cz](http://Csfed.cz)

[Zdroj: Csfed.cz](http://Csfed.cz)